

[Bonnichsen.]

vel intet at gøre, og saa maa vi altsaa gaa med til det og haabe, at det alligevel ikke bliver saa galt, som man maaske kunde være tilbøjelig til at trygte.

Den højtærede Minister talte om, at disse Studenter skulde uddannes til særlig at være Lærere i Eksamensmellemskolen i Tysk og Engelsk, og da Ministeren nævnte Realklassen, kom jeg til at tænke paa, at der har vi ogsaa Faget Fransk; det kunde vel ogsaa faa en vis Betydning, det er ikke ligegyldigt, hvilke Lærerkrafter man anvender dertil. Jeg indrømmer, at den nuværende Situation kan have sine Vanskeligheder. Man maa tilgive mig, at jeg taler særlig ud fra københavnske Forudsætninger. Hvis en ung Lærer først gennemgaar den københavnske Folkeskoles 5 Underklasser, derefter Mellemskolen, eventuelt Realklassen og maaske ogsaa tager Studentereksamen og saa kommer ind paa et Seminarium i København og tilbage til en københavnsk Kommuneskole, er det selvfølgelig en ret smalsporet Uddannelse eller i hvert Fald en ret smalsporet Udvikling, den unge Mand faar. Vi havde indtil for faa Aar siden den udmærkede Ordning, at de unge Københavnerne, baade mandlige og kvindelige Lærere, kom et Aar eller to ud paa Landet eller til en Provinsby. Det var overordentlig gavnligt for dem, at de lærte Forholdene uden for den store By at kende, for Levevilkaarene er nu engang ikke de samme. Jeg forstaar ogsaa godt, at man sukker efter den ældre Lærer, der i en senere Alder begynder at læse, den Mand, som har været ude i det praktiske Liv og der faaet en Uddannelse og en Forstaaelse, som kan være overordentlig værdifuld, naar man skal have med Børnene at gøre.

Som sagt, der er ikke andet at gøre end at gaa med til Lovforslaget og saa haabe, at det gaar alligevel. Jeg vil imidlertid understrege, at jeg lige saa lidt som tidligere ærede Ordførere nærer nogen som helst Illusioner med Hensyn til, at det skulde blive en midlertidig Ordning; midlertidige Ordninger bliver ret hurtigt permanente, og det vil denne Ordning sikkert ogsaa vise sig at blive, alene af den Grund, at man er nødt til at tage de Lærere, man skal bruge. At man er i en Nødssituation, ser man ogsaa deraf, at vi i Øjeblikket som Vikarer maa

tage unge Mennesker fra Seminarierne. Vi har Vikarer ikke fra ældste Klasse — Eleverne der kan ikke paatage sig Vikarpladser af Hensyn til, at de kort Tid efter skal op til den endelige Eksamen —, men vi har Vikarer fra 3die Seminarietklasse, og vi har haft pensionerede Lærere højt op i 70erne, vi har maattet tage alt. Her i København fik vi for en Række Aar siden indført dette, at de unge Lærere, der blev fast ansat som Vikarer, fik en særlig Uddannelse paa 2—3—4 Maaneder, hvor de gik hos dygtige Lærere og fik en efter min Mening overordentlig gavnlig eller nødvendig Uddannelse, det er først derved, de rigtigt lærer at finde sig til Rette i Skolen. Ogsaa denne Uddannelse er vi imidlertid ved at kappe af i Dag, vi maa skære ned til Halvdelen eller tre Fjerdedele, det bliver noget Jask. Det er i det hele taget ikke morsomme Tilstande eller en morsom Fremtid, vi maa se i Møde. For nogle Aar siden skulde man som Skoleleder lægge sig i Selen for at faa de unge Mennesker anbragt, for at skaffe dem Plads. Nu derimod faar man hver Dag med Morgenposten Breve fra Institutioner, Banker, Sparekasser, Postvæsen o. s. v., hvori de allerunderdanigst anmoder os om at anbefale dem til de unge Mennesker. Og naar man ser de Lønninger, der bydes, forstaar man, at det alle Vegne er galt med Arbejdskraften, og det maa selvfølgelig ogsaa ramme Skolen.

Med Hensyn til det andet Lovforslag er jeg i den Situation at være uenig med den ærede Ordfører for Venstre (Stegger Nielsen). Jeg beklager i og for sig ikke, at Bestemmelsen om Folkeskolelærerinderne gaar ud. Jeg har den Erfaring, at det at undervise de smaa saa langt fra at være det letteste i Virkeligheden snarere er det sværeste.

Det er dér, vi har den store Klassekvotient paa somme Tider nogle og fyrretýve Børn. Det er ganske vist ulovligt, men vi skal jo have Børnene, og vi kan ikke fremtrylle Lærere, og saa maa vi tit sætte denne meget høje Kvotient. Det at skulle sætte saadanne Børn i Gang er slet ikke saa helt let endda. Og saa er der en anden Ting. Børnene føler og skal helst føle Skolen som et andet Hjem, og Læreren eller Lærerinden skal være et Menneske, som de føler sig meget nøje knyttet til. Efter Bestemmelsen, der nu er gaaet ud, skulde de altsaa have denne Folkeskolelærerinde et Par Aar, og naar de saa